

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 10C/65/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8125210061
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Sedláková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2025:8125210061.1

Uznesenie

Okresný súd Prešov v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX/X, D., proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX/X, D., t.č. E. F. G. H. I. D., J. X, XXX XX K. - L., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Ukladá žalovanému, aby sa nepribližoval k osobe žalobkyne na vzdialenosť menšiu ako 5 (päť) metrov s výnimkou účasti na nevyhnutných procesných úkonoch v konaniach pred súdmi, orgánmi činnými v trestnom konaní a inými orgánmi verejnej moci, na ktoré bude žalovaný predvolaný.

II. V prevyšujúcej časti návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietam.

III. Povoľuje žalovanému, že môže podať voči žalobkyni žalobu, ktorej predmetom bude navrátenie veci do pôvodného stavu, prípadne nárok na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia.

IV. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 04.12.2025 navrhla voči žalovanému nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým by súd žalovanému zakázal počnúc prvým dňom po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody vstupovať do rodinného domu, D. M. X G. I. C., ktorý stojí na pozemku parcely registra C" č. XXX a na parcely registra „C" č., XX. M. XXX. M. XXX N. M. XXXX/X, ktoré sú vo výlučnom vlastníctve žalobkyne a nachádzajú sa v katastrálnom území C. a sú vedené Okresným úradom Sabinov, katastrálny odbor na LV č. XXX. Ďalej, aby súd zakázal žalovanému vstupovať na pracovisko žalobkyne u zamestnávateľa, ktorým je spoločnosť A. - N., v mieste prevádzkárne na ul. O. XXX/X G. D. počas doby trvania jej pracovného pomeru k zamestnávateľovi; písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne kontaktovať žalobkyňu a priblížiť sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako päť metrov. Zároveň žiadala, aby bola žalovanému nariadená kontrola dodržiavania tejto povinnosti technickými prostriedkami.

2. Návrh odôvodnila tým, že žalovaný bol Okresným súdom Prešov rozsudkom č. k. 6T/44/2021 zo dňa 10.01.2022 právoplatne uznaný vinným zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 a ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona a zločinu všeobecného ohrozenia podľa § 284 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a bol mu uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 5 (päť) rokov. Na výkon trestu bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia Košice - Šaca. Žalovanému bolo nariadené aj ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 27Pc/36/2021 zo dňa 19.01.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 24CoP/41/2022 zo dňa 18.10.2022 bolo manželstvo žalovaného a žalobkyne, na návrh žalobkyne, právoplatne rozvedené. Ďalej uviedla, že žalobkyňa a žalovaný sú podielovými spoluvlastníkmi bytu nachádzajúcim sa v bytovom dome so súp. č. XXX, ktorá stojí na pozemku parcely

registra „C“ M. XXX/X, evidovanej na liste vlastníctva č. XXXX pre Okresný úrad D., Obec: D., katastrálne územie: D., vo vchode C. M. X, na poschodí č. 2, byt č. XX a nebytových priestorov prislúchajúcich k bytu (ďalej len „spoločný byt“). Žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou rodinného domu, D. M. X G. I. C., ktorý stojí na pozemku parcely registra „C“ č.102 a ďalších parciel registra „C“ č. XX, M. XXX a č. 1387/2; všetky nehnuteľnosti sa nachádzajú v katastrálnom území C. a sú vedené Okresným úradom Sabinov, katastrálny odbor na LV č. XXX. Poukázala na to, že žalovaný približne 10 rokov žalobkyňu pod vplyvom alkoholu psychicky a fyzicky týral, bol ku nej a následne aj k deťom agresívny, vyhrážal sa im ujmu na zdraví a aj smrťou. Denne užíval v nadmernom množstve alkoholické nápoje a z dôvodu závislosti bol cca 13 - 15 krát hospitalizovaný na psychiatrii. Dňa 3.1.2021 žalovaný žalobkyňu opätovne fyzicky napadol. Po tom, ako do nej hodil diaľkový ovládač do oblasti tváre, čím jej rozbil nos, chytil ju oboma rukami za krk a škrtil ju až do chvíle, dokiaľ k nemu nepribehol syn K.. Žalovaný počas fyzického konfliktu napadol aj syna K. kuchynským nožom s dĺžkou čepele 22 cm. Takýmto spôsobom mu spôsobil rezné rany na ľavom stehne nohy, na ruke a reznú ranu na ruke spôsobil aj žalobkyňu. Žalobkyňa a syn z obavy o ich zdravie a život pred ďalším útokom žalovaného ušli do vedľajšej izby. Žalovaný sa jej naďalej verbálne vyhrážal slovami, že bude mŕtva. Po tom, ako mu odmietli kúpiť alkohol, zastal SMS správou s textom " nesplnili ste podmienku, do bytu sa nedostanete". Dňa 6.1.2021 v byte otvoril na plynovom kuchynskom sporáku plynové ventily a bez ich zapálenia úmyselne nechal unikať plyn do priestorov bytu, ako aj ostatných bytových a nebytových priestorov bytového domu . Privolaní príslušníci PZ a HaZZ SR boli nútení byt otvoriť násilím. V bytovom dome sa v tom čase nachádzalo približne 40 osôb, ktorí boli z dôvodu ochrany ich života a zdravia pred hroziacim výbuchom evakuovaní. Po spáchaní vyššie popísaného skutku bol žalovaný vzatý do väzby. Obava žalobkyne napriek tomu neustala. Psychický nátlak na žalobkyňu vyvíja žalovaný aj po obmedzení osobnej slobody. Žalovaný odoslal žalobkyňu z výkonu trestu tri listy. Z obsahu listu č. 1 vyplýva, že žalovaný je si plne vedomý toho, že návrh na rozvod nepodala žalobkyňa v čase, keď bol doma, pretože ju by bol potrestal. Ďalej uvádza, že pre neho " neexistujú zákazy" a porozprávajú sa " napriek tomu, že pôjdem sedieť." Na margo rozvodu uvádza, že manželský sľub, ktorý si dali pre neho platí „až do smrti“, „že ťa neopustím. „Keď padneme tak padneme spolu". V liste č. 2 v psychickom nátlaku pokračuje. Z činu všeobecného ohrozenia sa vysmieva. Uvádza, že po väzbe si potrebuje „vyhodiť z kopýtka". V liste č. 3 žalovaný popisuje svoje predstavy o majetkovoprávnom vysporiadaní, podľa ktorých má právo na byt výlučne on. V súvislosti s pozemkom, ktorý sa nachádza v Jakovanoch a je vo výlučnom vlastníctve žalobkyne uvádza poznámku „aby tam niekto nepostavil žumpu bez dna." So zohľadnením doterajšieho správania sa žalovaného možno túto poznámku chápať ako výhražnú alebo zastrážovaciú. Napriek tomu, že je žalovaný vo výkone trestu odňatia slobody nepoklesol stupeň nebezpečenstva, ktoré žalobkyňu od žalovaného hrozí. Každou listovou zásielkou stúpa intenzita závažnej ujmy . Tretí list doručil žalovaný v auguste tohto roku, po uplynutí viac ako 4 rokov, odkedy je vo výkone trestu. U žalovaného výchovný efekt napriek výkonu trestu nenastal. Zo správania žalovaného je nepochybné, že spoločenské nebezpečenstvo nepominulo a na strane žalobkyne existuje dôvodná obava z momentu jeho prepustenia, kedy nastane moment fyzického a psychického teroru okamžite. Žalovanému uplynie doba výkonu trestu 6.1.2025. Vzhľadom na to, že nebezpečnosť už tu je, vydanie neodkladného opatrenia naberá na intenzite. Žalobkyňa podáva návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu, že žalovaný v spoločne užívanom byte vykonával voči jej osobe násilie a svojím správaním ohrozoval na živote aj ostatných obyvateľov bytového domu. Žalobkyňa sa na čas po prepustení žalovaného bude zdržiavať v rodinnom dome v Jakovanoch č. 4, z obavy pred fyzickými útokmi žalovaného, kde bude do doby majetkovoprávneho vysporiadania vlastníckeho práva k spoločnému bytu, bývať spolu so svojím 92- ročným otcom. Agresivita žalovaného už pred rozvodom manželstva dosahovala takú úroveň, že žalobkyňa z obavy o vlastný život napriek evidentnému fyzickému a psychickému týraniu na žalovaného nepodala ani jedno trestné oznámenie. Z výhražného kontextu listov, ktoré žalobkyňu odoslal po rozvode je zrejmé, že rozvod manželstva na podnet žalobkyne považuje žalovaný za „neprijateľný" a žalovanej deklaruje, že sľub pre neho platí až do smrti, že ju neopustí a keď padnú, tak padnú spolu. Z obsahu posledného listu je nepochybné, že snaha žalobkyne o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva bude ďalšou zámienkou na agresívne a nebezpečné správanie sa žalovaného. Na strane žalobkyne existuje dôvodná obava, že jej žalovaný po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody fyzicky ublíži a využije k tomu všetky dostupné miesta aj na ulici alebo pracovisku. Návrh na zákaz úmyselného priblíženia sa navrhuje spojiť s kontrolou dodržiavania neodkladným opatrením nariadenej povinnosti technickými prostriedkami. Žalobkyňa má za to, že na základe relevantných dôkazov preukázala existenciu fyzického a psychického násillia alebo hrozby takýmto násilím.

3. K návrhu priložila záznam kópiu 3 nedatovaných listov od žalovaného z výkonu trestu odňatia slobody. Zároveň navrhla pripojiť spis tunajšieho súdu sp. zn. 6T 44/2021.

4. Súdu je z jeho činnosti známe, že rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 27Pc/36/2021-39 zo dňa 19.01.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 24CoP/41/2022 zo dňa 18.10.2022 bolo manželstvo žalovaného a žalobkyne, na návrh žalobkyne, rozvedené. Právoplatnosť nadobudol rozsudok dňa 28.10.2022.

5. Z obsahu listu č. 1 vyplýva, že žalovaný je si plne vedomý toho, že návrh na rozvod nepodala žalobkyňa v čase, keď bol doma, pretože ju by bol potrestal. Žalovaný sa v ňom ďalej vyjadruje v tom smere, že cit. „Pochop, že sa musíme porozprávať. Je mi jedno, či mi to zakážu alebo nie. Pre mňa neexistujú zákazy – porozprávame sa napriek tomu, že pôjdem sedieť. A o rozvode si myslím to isté. Sľúbili sme si – prisahali v kostole a ten sľub pre mňa platí – až do smrti, že Ťa neopustím...Prepáč, som staromódny, no sľuby plním! Keď padneme, tak padneme spolu.“

6. Z ďalšieho listu žalovaného je zrejmé, že si žalobkyňa vyrobila ďalší problém. Z činu všeobecného ohrozenia sa vysmieva. Uvádza, že si po väzbe potrebuje „vyhodiť z kopýtka“. Popiera akékoľvek hrdúsenie z jeho strany.

7. V poslednom liste zaslaného žalobkyňi 11.08.2025 žalovaný popisuje svoje predstavy o majetkovoprávnom vysporiadaní, podľa ktorých má právo na byť výlučne on. V súvislosti s pozemkom, ktorý sa nachádza v Jakovanoch a je vo výlučnom vlastníctve žalobkyne uvádza poznámku „aby tam niekto nepostavil žumpu bez dna.“

8. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 6T 44/2021 je tiež zrejmé, že rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 6T 44/2021- 568 zo dňa 10.01.2022 bol žalovaný uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na ustanovenia § 138 písm. a) a § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, ako aj zločinu všeobecného ohrozenia podľa § 284 ods. 1 písm. a) Trestného zákona na tom skutkovom základe že, počas dňa 03.01.2021 v čase okolo 16.00 hod. po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov v mieste svojho trvalého bydliska, v priestoroch obývacej izby patriacej k bytu situovanému na 3. poschodí murovaného bytového domu, nachádzajúceho sa na adrese D., C. M. XXX/X, okr. D., pristúpil k svojej manželke A. B., pričom po predchádzajúcej slovnej výmene názorov, najprv úmyselne hodil do oblasti jej tváre diaľkový televízny ovládač, pričom keď mu manželka vzápätí uviedla, že jej asi rozbil nos, spýtal sa jej, či jej má spraviť "mongo" aj pod druhým okom a počas toho, ako sedela na kresle, ju oboma rukami chytil za krk a škrtil ju až do chvíle, dokiaľ k nemu nepribehol jeho syn K. B., ktorý s ním v úmysle chrániť život a zdravie svojej matky preto začal fyzicky zápasiť, pričom obžalovaný počas fyzického konfliktu so svojim synom následne zo šuplíka vytiahol kuchynský nôž s dĺžkou čepele najmenej 22 cm, týmto nožom sa zaháňal v smere po svojom synovi K. B. a takýmto spôsobom mu spôsobil rezné rany na ľavom stehne nohy a palci ľavej ruky a zároveň počas fyzického konfliktu spôsobil reznú ranu na ukazováku ľavej ruky aj svojej manželke A. B., ktorá ho napokon odzbrojila, pričom vzápätí po tom, čo A. B. spoločne so svojim synom K. B. v obave o svoj život a zdravie utiekla do vedľajšej izby, obžalovaný sa jej verbálne vyhrážal slovami, že bude mŕtva a zároveň na svoju manželku opakovane vykrikoval, aby mu do 10-tich minút kúpila ďalšiu fľašu vodky o objeme 0,7 litra, pričom v dôsledku toho, že A. B. mu alkoholické nápoje odmietla zakúpiť, jej dňa 03.01.2021 v čase 22.36 hod. zaslal SMS správu s textom "nesplnili ste podmienku, do bytu sa nedostane", čím takto svojím konaním u poškodených členov svojej rodiny, a to manželky A. B., nar. XX.XX.XXXX, a syna K. B., nar. XX.XX.XXXX, obaja trv. bytom D., C. M. XXX/X, okr. Sabinov vzbudil dôvodnú obavu o ich život a zdravie, pričom pri útoku A. B. utrpela pomliaždenie tváre a krku a reznú ranu na ukazováku ľavej ruky a jej syn K. B. utrpel reznú ranu na stehne ľavej nohy a reznú ranu na palci ľavej ruky, pričom uvedené zranenia u oboch poškodených si nevyžiadali lekárske ošetrenia a neboli práce neschopní; a tiež na skutkovom základe, že dňa 06.01.2021 v čase okolo 17.20 hod. v priestoroch uzavretého bytu situovaného na 3. poschodí murovaného bytového domu nachádzajúceho sa na adrese D., C. M. XXX/X, okr. D. otvoril na plynovom kuchynskom sporáku plynové ventily a bez ich zapálenia úmyselne nechal unikať plyn do priestorov bytu, ako aj ostatných bytových a nebytových priestorov bytového domu, a to až do príchodu privolaných príslušníkov PZ a HaZZ SR, ktorí po násilnom otvorení bytu, nakoľko obvinený bránil svojím telom otvoreniu dverí, únik plynu zastavili a obyvateľov, nachádzajúcich sa v tom čase v priestoroch bytového domu, začali posielat' von z dôvodu ochrany ich

života a zdravia pred hroziacim výbuchom, čím takto približne 40 osôb, v tom čase zdržiavajúcich sa v bytovom dome, vydal do nebezpečenstva smrti, alebo ťažkej ujmy na zdraví.

9. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.06.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 9To 6/2022-635 zo dňa 15.06.2022, ktorý odvolanie žalovaného voči predmetnému rozsudku zamietol.

10. Z odpovede na lustráciu v ZVJS je zrejmé, že výkon trestu odňatia slobody v trvaní 5 rokov, ktorý bol žalovanému uložený vyššie uvedeným rozsudkom, a ktorý vykonáva v Ústave na výkon väzby a trestu odňatia slobody v Šaci má trvať do 07.01.2026.

11. Z lekárskej správy Nemocnice pre obvinených a odsúdených a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Trenčíne zo dňa 18.02.2025, ktorá je obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 6T 44/2021, je zrejmé, že žalovaný vykonával na psychiatrickom oddelení tejto nemocnice súdom nariadené ochranné ústavné protialkoholické liečenie od 12.11.2024 do 18.02.2025. Ďalej je v nej konštatované, že v dôsledku závislosti od alkoholu je prítomná kognitívna aj osobnostná deprivácia, zvýšená iritabilita, afektívna labilita, egocentrickosť, nízka empatia. Nízka frustračná tolerancia. Dôležitosť abstinencie si žalovaný uvedomuje, ale neposunul sa v chápaní svojej zodpovednosti za trestnú činnosť, pretrváva v myslení vzťahovačnosť a vnímanie seba ako obeť. Odporúčaná mu bola abstinencia a pokračovanie v súdom nariadenej ochrannej proti alkoholickej liečbe ambulantnou formou v civilných podmienkach.

12. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

14. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

15. Podľa § 325 ods. 2 CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby
f/ nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje,
g/ písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,
h/ sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

16. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

17. Podľa § 326 ods. 2 CSP, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

18. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

19. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

20. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

21. Podľa § 334 CSP súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

22. Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

23. Podľa § 337 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje.

24. Podľa § 337 ods. 2 CSP, súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej. Konanie vo veci samej sa môže týkať aj nárokov na navrátenie do pôvodného stavu alebo nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia.

25. Podľa § 337 ods. 3 CSP, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovel. Ustanovenie § 335 platí primerane.

26. Podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy SR, nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená. Obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.

27. Podľa čl. 19 ods. 1, 2 Ústavy SR, každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena. Každý má právo na ochranu života pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

28. Podmienkou pre vyhoviecie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je naliehavosť situácie, vyžadujúcej neodkladné riešenie veci v záujme predchádzania vzniku nožnej poruchy v právnom vzťahu. V dôsledku toho súdy o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nerozhodujú až po zistení skutkového stavu, ale už na základe osvedčenia tvrdených skutočností. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Miera osvedčenia potrebných skutočností sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje tak podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich, ale aj dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2M Cdo 3/2010 z 29.7.2010).

29. Opatrenia v zmysle § 325 ods. 2 písm. e/ až h/ CSP sú opatrenia v záujme ochrany jednotlivých osôb, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že je ohrozený ich život, telesná, duševná alebo sexuálna integrita, osobná sloboda alebo bezpečnosť. Primárnym účelom je zabránenie akejkoľvek forme rodovo motivovaného násillia alebo násillia v blízkych vzťahoch, ako sú fyzické násillie, obťažovanie, sexuálne násillie, prenasledovanie, zastrašovanie alebo iné formy nepriameho nátlaku. Chránenej osobe má byť v odôvodnených prípadoch poskytnutá okamžitá a efektívna súdna ochrana. Súd musí mať za osvedčené ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity navrhovateľa konaním osoby, proti ktorej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje. Kvalitatívne požiadavky na osvedčenie rozhodujúcich skutočností sú determinované konkrétnymi okolnosťami prípadu ad hoc. Ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity navrhovateľ spravidla osvedčuje lekáarskymi správami, trestným oznámením, čestným vyhlásením tretej osoby (v pozícii svedka incidentu), písomnou, elektronickou alebo telefonickou komunikáciou a pod. Ak ide o účinky tohto druhu neodkladného opatrenia, najzávažnejší je zákaz alebo obmedzenie vstupu do domu, bytu, na pracovisko alebo iné miesto (písm. f/), kde zákon výslovne vyžaduje, aby povinná osoba svojím konaním ohrozovala telesnú alebo duševnú integritu navrhovateľa. Zákaz alebo obmedzenie priblíženia sa na určitú vzdialenosť podľa § 325 ods. 2 písm. h/ CSP je jedným z menej závažných zásahov do osobných slobôd povinného (spomedzi zásahov podľa § 325 ods. 2 písm. e/ až h/), pričom je podmienený tým, že zakázaným správaním by telesná alebo duševná integrita navrhovateľa mohla byť ohrozená (podobne vid' Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S.,

Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, str. 1098-1099).

30. Zatiaľ čo pri písm. f/ citovaného zákona, zákon výslovne vyžaduje, aby žalovaný výslovne ohrozoval telesnú alebo duševnú integritu žalobkyne, v obmedzeniach podľa písmen g/, h/ stačí osvedčiť, že telesná a duševná integrita žalobkyne by jeho konaním mohla byť ohrozená.

31. Súd po preštudovaní návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia mal za to, že návrh, pokiaľ ide o nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. h/, je opodstatnený, keďže dôvodmi uvádzanými v návrhu žalobkyňa dostatočne opísala rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov medzi ňou a žalovaným. Tieto skutočnosti hodnoverne osvedčujú dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana nariadením neodkladného opatrenia, t.j. právu žalobkyne na nedotknuteľnosť jej osoby a jej súkromia v zmysle čl. 16 ods. 1 Ústavy SR, čomu v tomto prípade musí ustúpiť „slabšie“ právo žalovaného na slobodu pohybu a pobytu, ktorý mu zaručuje čl. 23 ods. 1 Ústavy SR. V tomto prípade tak sloboda pohybu a pobytu žalovaného podľa názoru súdu musí byť obmedzená právom žalobkyne chrániť jej telesnú a duševnú integritu a vlastné súkromie.

32. Pojem integrita je z jazykovedného hľadiska definovaný ako celistvosť, neporušenosť, osobná istota a bezpečnosť. K ohrozeniu alebo narušeniu telesnej alebo duševnej integrity človeka dochádza pôsobením násillia. Pojem násillie ako taký nie je nikde vo všeobecne záväznom právnom predpise formulovaný, avšak dostupná právna literatúra uvádza, že násillie je následkom istého druhu ľudského konania, ktoré je zámerné a spôsobuje telesnú, aj duševnú ujmu. Hoci definície násillia sú rozdielne, spájajú ich aj spoločné črty. Násillím je každá forma ubližovania, prejavu nadvlády, vyhrážania sa, zneužívania moci, fyzického a sexuálneho nátlaku. Násillie nie je konflikt, v konflikte sa stretnú rovnocenné strany, kým násillie je, keď jedna strana zneužije prevahu moci. Násillím je každý čin, ktorého následkom je, že obeť robí niečo, čo nechce robiť, alebo jej bráni robiť niečo, čo chce robiť, prípadne v nej vyvoláva strach. Násillie nemusí obsahovať fyzický kontakt s obeťou, pretože zastrašovanie, slovné vyhrážky a psychické násillie môžu mať rovnako silné následky. Psychické násillie je každé správanie, ktoré priamo narúša slobodnú vôľu a sebaúctu iného človeka. Nezanecháva síce žiadne viditeľné poranenia, napriek tomu môže byť najhoršou formou násillia. Obzvlášť komplikované je preukazovanie správania sa, nesúceho znaky psychického násillia, páchaného na ženách zo strany mužov.

33. Deklarácia o odstránení násillia páchaného na ženách, schválená Valným zhromaždením OSN v roku 1993 označuje násillie ako akýkoľvek násillný čin, ktorý vedie alebo by mohol viesť k fyzickej, sexuálnej alebo psychickej ujme alebo zraneniu, vrátane vyhrážania sa takýmito činmi, zastrašovania, alebo svojvoľného obmedzovania slobody a to vo verejnom či súkromnom živote (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn.5MCdo 10/2012).

34. Zo skutočností popísaných v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj z priložených dôkazov (listy zaslané žalovaným žalobkyňi z výkonu trestu odňatia slobody, obsah pripojeného spisu sp. zn. 6T 44/2021), za osvedčenú dôvodnú obavu žalobkyne, že správaním žalovaného by mohla byť ohrozená jej telesná alebo duševná integrita. Žalobkyňa v konaní osvedčila, že zo strany žalovaného došlo k agresívnemu a násillnému konaniu vo vzťahu k jej osobe, v dôsledku čoho bol žalovaný uznaný vinným zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania (vyhrážal sa smrťou a ťažkou ujmom na zdraví takým spôsobom, že to mohlo vzbudiť dôvodnú obavu a tento čin spáchal závažnejším konaním – so zbraňou a na chránenej osobe – blízkej osobe) a bol mu za to uložený trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov, ktorého výkon mu uplynie dňa 07.01.2026. Žalobkyňa zároveň osvedčila, že z výkonu trestu odňatia slobody ju žalovaný naďalej zastrašuje, vyhráža sa jej konaním, ktoré má v pláne zrealizovať po jeho prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, čím v nej vyvoláva dôvodnú obavu z možného ohrozenia jej telesnej aj duševnej integrity.

35. V tomto smere poukazuje súd na to, že násillie znamená najčastejšie označenie jednorazového fyzického útoku, resp. postupu, pri ktorom človek spôsobuje ujmu druhému človeku. Iná charakteristika násillia hovorí o akýchkoľvek atakoch, vrátane zanedbávania, ktoré ovplyvňujú život, fyzickú a psychickú integritu alebo slobodu jednotlivca, alebo poškodzujú rozvoj jeho osobnosti. Neodmysliteľnou kategóriou násillia je bolesť a hrozba bolesti. Násillie, ktoré spôsobuje bolesť, je zdrojom bezmocnosti obeť a súčasne prejavom prežívania moci páchatel'a násillia nad svojou obeťou. Násillie sprevádzané spôsobovaním bolesti je prejavom prežívania moci páchatel'a násillia nad svojou obeťou, ktorá je v týchto

prípadoch bezmocná. Táto bezmocnosť býva častým cieľom páchatel'a, ktorému tento fakt prináša istú formu uspokojenia – ide o podrobenie obeť (porovnaj uznesenie NSSR zo dňa 15.10.2012, sp. zn. 5 M Cdo 10/2012) Násilie pritom nemusí obsahovať fyzický kontakt s obeťou, pretože zastrašovanie, slovné vyhrážky a psychické násilie môžu mať rovnako silné následky.

36. V súvislosti s uvedeným je potrebné upriamiť pozornosť aj zhodnotenie osobnosti žalovaného zo strany primára psychiatrického oddelenia Nemocnice pre obvinených a odsúdených v Trenčíne zo dňa 18.02.2025, kde žalovaný vykonával ochranné ústavné protialkoholické liečenie, ktorý poukázal konkrétne na to, že v dôsledku závislosti od alkoholu je u žalovaného prítomná kognitívna aj osobnostná deprivácia, zvýšená iritabilita, afektívna labilita, egocentrickosť, nízka empatia, nízka frustračná tolerancia. Zároveň konštatoval, že dôležitosť abstinencie si žalovaný uvedomuje, ale neposunul sa v chápaní svojej zodpovednosti za trestnú činnosť, pretrváva v myslení vzťahovačnosť a vnímanie seba ako obeť.

37. Z vyššie uvedených skutočností možno vyvodiť záver, že správanie žalovaného v celkovom kontexte indikuje zastrašovanie a možnú agresivitu fyzického, resp. psychického charakteru, a tým aj vyvolanie odôvodnenej obavy žalobkyne z možného ohrozenia jej telesnej a duševnej integrity.

38. Súd ďalej poukazuje na to, že dňa 07.01.2026 bude žalovaný prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, pričom možno dôvodne predpokladať, že sa vráti do miesta svojho trvalého pobytu – do bytu na adrese C. X, D., ktorý má v podielovom spoluvlastníctve so žalobkyňou, pričom žalobkyňa sa aj z toho dôvodu plánuje k tomuto momentu odsťahovať do rodinného domu v Jakovanoch, ktorý je v jej výlučnom vlastníctve, aby tak zabránila stretu so žalovaným, z ktorého má obavy.

39. Možno teda prijať záver, že osvedčené rozhodujúce skutočnosti odôvodňujú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán, pričom s ohľadom na charakter vzťahov strán a okolnosti tohto prípadu sa ako najvhodnejšia a najefektívnejšia včasná súdna ochrana javí práve nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. h/ CSP. Osvedčením podozrenia z násilia je tak podľa názoru súdu daný zákonný dôvod na nariadenie predmetného neodkladného opatrenia, pričom nie je nevyhnutné, aby dôvodnosť tohto podozrenia malo intenzitu, resp. kvalitu podozrenia potrebného na začatie trestného stíhania.

40. Uložením povinnosti žalovanému nepribližovať sa k žalobkyňi na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov sa zamedzí stretom strán, ktoré sú hlavným dôvodom obáv žalobkyne o jej život a zdravie a jej psychickej nepohody. Z hľadiska princípu proporcionality podľa názoru súdu ujma, ktorá hrozí žalobkyňi prípadným ďalším konaním žalovaného (ujma na zdraví, či živote žalobkyne), je výrazne vyššia ako prípadná ujma, ktorá by mohla vzniknúť žalobcovi neodkladným opatrením. Možno zároveň konštatovať, že právne účinky tohto neodkladného opatrenia neobmedzia žalovaného neprimeraným spôsobom alebo nad nevyhnutný rozsah.

41. Pokiaľ ide o vymedzenie priblíženia sa prostredníctvom minimálnej metráže, ktorú povinný nemôže prekročiť bez toho, aby neporušil uložený zákaz, súd akceptoval žalobkyňou požadovanú vzdialenosť 5 metrov, ktorú považuje za dostatočnú na vylúčenie nielen fyzickej konfrontácie strán sporu, ale taktiež z hľadiska možnosti včasnej vizuálnej identifikácie žalobkyne povinným žalovaným za účelom vyhnutia sa priblíženiu k nej na vzdialenosť kratšiu než 5 metrov.

42. So zreteľom na uvedené návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. h/ CSP vyhovel, avšak s výnimkou účasti na nevyhnutných procesných úkonoch v konaniach pred súdmi, orgánmi činnými v trestnom konaní a inými orgánmi verejnej moci, na ktoré bude žalovaný predvolaný, a to len v rozsahu nevyhnutnom pre riadnu účasť žalovaného na týchto úkonoch. Uvedený zákaz považoval súd za potrebné vylúčiť v prípade iniciovania a vedenia uvedených konaní (napr. konanie o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva), pri ktorých nemožno vylúčiť, že sa žalobkyňa a žalovaný stretnú pri vykonávaní konkrétnych procesných úkonov a z objektívnych dôvodov nebude možné zabezpečiť, aby fyzická vzdialenosť medzi nimi nebola menšia ako 5 metrov. V tomto smere súd poukazuje na to, že v prípade účasti na procesných úkonoch bude ochrana poskytovaná týmto neodkladným opatrením nahradená ochranou, ktorú počas týchto úkonov žalobkyňi dokážu zabezpečiť príslušné úradné osoby.

43. Čo sa týka trvania neodkladného opatrenia súd uložil žalovanému povinnosť nepribližovať sa k žalobkyni bez časového obmedzenia z dôvodu, že v súčasnosti nie je možné určiť dobu, po ktorú budú trvať dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené. Koncepcia inštitútu neodkladného opatrenia vychádza z princípu ochrany práv a oprávnených záujmov navrhovateľa bez vopred vymedzeného časového ohraničenia, pokiaľ trvajú dôvody jeho nariadenia (§ 330 CSP).

44. Toto neodkladné opatrenie môže byť zrušené postupom podľa § 334 CSP, podľa ktorého súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené. Na podanie návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia je legitimovaná nielen osoba, ktorej bola neodkladným opatrením uložená povinnosť (aj spočívajúca v dodržovaní zákazu), ale aj samotný navrhovateľ neodkladného opatrenia.

45. Keďže žalovanému uložený zákaz sa vzťahuje na ktorékoľvek miesta, na ktorých sa žalobkyňa zdržiava (teda v sebe prakticky subsumuje i zákaz vstupu na všetky miesta, kde sa žalobkyňa v tom-ktorom čase nachádza), t. j. aj na bydlisko žalobkyne (Jakovany 4), nepovažoval súd za dôvodné uložiť žalovanému zákaz, aby vstupoval do rodinného domu žalobkyne a na pozemok k nemu prináležiaci, na ktoré nemá žalovaný ani žiadne oprávnenie vstúpiť z titulu toho, že ide o výlučné vlastníctve žalobkyne, pričom absentuje aj akýkoľvek odvodený rodinný vzťah medzi stranami sporu, keďže ich manželstvo zaniklo rozvodom. Súd navyše dodáva, že v prípade neoprávneného vstupu na dané nehnuteľnosti je možné kontaktovať aj políciu.

46. Rovnako z vyššie uvedeného dôvodu (uloženého zákazu priblíženia k žalobkyni) nie je podľa názoru súdu opodstatnené zakázať žalovanému aj akýkoľvek vstup na pracovisko žalobkyne (A. N., O. XXX/ X G. D.), pretože prípadné vyhovenie návrhu žalobkyne by znamenalo neprimeraný zásah do práv žalovaného spočívajúci v obmedzení jeho práva realizovať nákup potravín v danej prevádzke bez ohľadu na to, či sa tam žalobkyňa nachádza alebo nie.

47. V neposlednom rade súd navyše poukazuje aj na to, že nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 325 ods. 2 písm. f/ CSP (zákaz alebo obmedzenie vstupu do domu, bytu, na pracovisko alebo iné miesto) si vyžaduje vyššiu mieru istoty ohrozenia. Ide totiž o najzávažnejší zákaz spomedzi uvedených (písm. f/ až h/), kde zákon výslovne vyžaduje, aby povinná osoba svojím konaním ohrozovala telesnú alebo duševnú integritu navrhovateľa. Zo strany žalobkyne zatiaľ neboli ani žiadnym spôsobom osvedčené skutočnosti (napr. aktuálne ohrozujúce správanie žalovaného v mieste bydliska, či pracoviska, pričom nepostačuje možná ohrozenie ako pri písm. h/), ktoré by nateraz tento okamžitý zásah súdu odôvodňovali, preto súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z týchto, ako aj vyššie uvedených dôvodov v tejto časti zamietol (§ 328 ods. 1 CSP).

48. Pokiaľ ide o uloženie zákazu žalovanému žalobkyňu kontaktovať písomne, telefonicky, elektronicky alebo inými prostriedkami, nemal súd za osvedčené, že by žalovaný nad primeranú mieru kontaktoval žalobkyňu nejakým z uvedených spôsobov, a tak zasahoval do jej telesnej alebo duševnej integrity (ani sporadická písomná komunikácia /3 listy za 5 rokov výkonu trestu odňatia slobody/ predložená žalobkyňou o tom nesvedčí), preto návrh aj v tejto časti zamietol (§ 328 ods. 1 CSP).

49. Rovnako súd zamietol i návrh žalobkyne, pokiaľ ide o nariadenie kontroly dodržiavania neodkladného opatrenia pomocou technických prostriedkov. Hoci aj v civilnom konaní je možné nariadiť kontrolu dodržiavania neodkladným opatrením nariadenej povinnosti technickými prostriedkami, takéto opatrenie má byť opatrením výnimočným, keďže predstavuje omnoho väčší zásah do práv povinnej osoby. Súd musí vždy citlivo zvážiť s ohľadom na skutkové tvrdenia navrhovateľa a osvedčený skutkový stav, či je nariadenie kontroly technickými prostriedkami skutočne nevyhnutným a vhodným prostriedkom potrebným pre zabezpečenie dodržiavania uložených opatrení. V danom prípade má súd za to, že takéto osobitné podmienky a intenzita zásahu neboli s ohľadom na predložené listinné dôkazy a žalobkyňou tvrdené skutočnosti osvedčené – súdu neboli predložené žiadne lekárske správy, čestné prehlásenia, či iné listinné alebo audiovizuálne dôkazy, ktoré by odôvodňovali výnimočnosť potreby nariadenia kontroly technickými prostriedkami. Súd však nevyučuje, že do budúca sa môže žalobkyňa pri zmenenej dôkaznej situácii, doplnení skutkových tvrdení, či zmenených okolnostiach domáhať i uvedenej kontroly dodržiavania neodkladného opatrenia pomocou technických prostriedkov. V tejto súvislosti sa zároveň žiada objasniť praktickú stránku kontroly technickými prostriedkami, a to, že táto

nepredstavuje povinnosti iba na strane povinnej osoby alebo zaťažuje aj chránenú osobu, ktorá pre účely účinnej realizácie taktiež musí nosiť zariadenie varovania blízkosti.

50. S zreteľom na všetky vyššie uvedené skutočnosti teda súd vo zvyšnej časti, t.j. nad rozsah ochrany vymedzenej vo výroku II. tohto uznesenia, súd návrh žalobkyne zamietol (§ 328 ods.1 CSP).

51. V predmetnej veci súd neuložil žalobkyni povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej (§ 336 ods. 1 CSP), pretože týmto neodkladným opatrením sa podľa názoru súdu dosiahla úprava pomerov medzi stranami v požadovanej miere. Súd má za to, že toto neodkladné opatrenie postačuje na poskytnutie plnohodnotnej súdnej ochrany v rozsahu vymedzeným samotným účelom tohto neodkladného opatrenia a v podstate procesne konzumuje vec samu. Z tohto dôvodu nepovažoval súd uloženie povinnosti podať žalobu vo veci samej (s identickým obsahom) za opodstatnené.

52. Majúc na zreteli § 337 ods. 1, 2 CSP súd poučil žalovaného, že môže podať proti žalobkyni žalobu o navrátenie veci do pôvodného stavu, prípadne aj žalobu o náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej mu výkonom tohto neodkladného opatrenia.

53. Na záver súd považuje za vhodné upozorniť, že ak sa povinná osoba dopustí závažného alebo opakovaného konania, aby zmarila nariadený zákaz priblíženia sa, ktorý bol uložený neodkladným opatrením v civilnom procese, môže tým naplniť pojmové znaky skutkovej podstaty marenia výkonu úradného rozhodnutia v zmysle § 348 ods. 1 písm. i) Trestného zákona.

54. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

55. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

56. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Žalobkyňa bol úspešná v časti nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. h/ CSP a žalovaný vo zvyšku (pokiaľ ide o zamietnutie návrhu podľa § 325 ods. 2 písm. f/, g/ CSP). Vzhľadom na približne rovnaký úspech strán súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné jeho doručením (§ 332 ods. 1 CSP).